

les urigtig, og som der ikke i Lovgivningen indeholdes det mindste Spor af (Tscherning: Det er der heller Ingen, der taler om!) Der- som Bøndejorden var bestemt til Underhold for Bøndestanden, saa vilde det for det Første være en høist uretsfærdig Bestemmelse imod alle de øvrige Beboere i Landet; men det er saa langt fra at være Tilfældet, at Lovgivningen indeholder de bestemteste Data, som tale derimod. Det er allerede ved Frd. af 1682 bestemt, at det er Enhver tilladt at kjøbe Bøndergaarde og beholde dem for sig selv og sine Arvinger, og denne Bestemmelse er gjentagen i danske Lovs 5—3—19. Det har aldrig været Godseieren formeent at bortfæste sin Gaard til hvem han vilde, eller, naar den var fæstleedig, at sælge den til hvem han vilde og beholde den hele Kjøbesum. Alle de Bestemmelser, som ere givne for at opmuntre til Selveiendom og for at sikke Bønderne og navnlig Fæstebønderne de dem tilkommende Rettigheder, ere udgaaede fra hvad Regjeringen til enhver Tid har anseet for at være stemmende med det almene Vel, og de ere ikke alene udgaaede derfra, men det er ogsaa udtrykkelig udtaalt næsten i alle de Forordn. og Love, som vi have angaaende denne Gjenstand. Saaledes siger Frd. 13. Mai 1769, som opmuntrer til, at flere Bønder skulle kjøbe deres Gaarde, at det skeer, fordi det ansees for at være stemmende med Landets almindelige Bedste; dernæst er der Frd. af 8. Juni 1787, der bestemmer de gjenstødige Forhold og Rettigheder mellem Godseier og Bønde ved Fra- og Tiltrædelse af Bøndergaarde, og her siges det: „da Kongen anseer Agerdyrkingens Fremme for den sikreste og varigste Indtægtskilde for

Landet, og Haandhævelsen af de Rettigheder, som tilkomme enhver af hans Undersaatter, for den tryggeste Grundvold for den borgerlige Frihed og Sikkerhed“, saa fastsætter han disse gjensidige Rettigheder. Det gaaer igjennem den hele Landbolovgivning, at det er Almeenvellet, som Regjeringen derved har havt for Øie; men Regjeringen har aldrig havt for Øie at give Bøndestanden et saadant Privilegium, at den alene skulde have Ret til at besidde Bøndejorden, eller givet den nogen Ret til at forlange Endeel af Godseierens Eiendom, naar han folgte Gaarden. Naar man siger, at Godseierne ved ikke at følge de Bink og Barsler, der ere givne og givne dem i en lang Tid, maae tilskrive sig selv, hvis de ved en Lov som den her i Forslag bragte blive tvungne til at afstaae deres Eiendom, saa maa jeg tilstaae, at jeg virkelig ikke veed, hvad det er for Bink og Barsler, som ere givne Godseierne. Jeg har nok hørt igaar, at s. Ex. den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) meget skarpt foreholdt Godseierne dette, og endogsaa gik tilbage til Frd. af 13de Mai 1769 og bebreidede dem, at de ikke havde villet forstaae, hvad der stod i denne Forordning, skøndt det var tydeligt nok, og de maatte derfor tage Skade for Hjemgjæld, dersom de nu bleve tvungne til at afstaae deres Gaarde; jeg troer, det var saaledes (Tscherning: Ja, saa omtrent!). Ja, jeg vilde ønske, at jeg vidste det ganske nøt, men jeg vil tage dette „omtrent“ til Indtægt og da henlede den ærede Rigsdagsmands Dpmærksomhed paa, hvilke Bink og Barsler det er, som Regjeringen har givet Godseierne ved Frd. af 13de Mai 1769.